

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Dato:

Kontor: Kommunal sundhed

J.nr.: 2008-1433-320

Sagsbeh.: shh

Fil-navn: alktobaklov/spm 5 ad l 139

Besvarelse af spørgsmål nr. 5 (ad L 139), som Sundhedsudvalget har stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse den 17. april 2008.

Spørgsmål 5:

"Ministeren bedes kommentere, om den forhøjelse af debutalderen for brug af tobak, der forventes som følge af at hæve aldersgrænsen fra 16 til 18 år for køb af tobak, ikke også vil gøre sig gældende ved at hæve aldersgrænsen fra 16 til 18 år for køb af alkohol."

Svar:

Jeg kan som svar på spørgsmålet bl.a. henvise til "Evaluering af forbuddet mod salg af alkohol til personer under 16 år" udarbejdet af Statens Institut for Folkesundhed i 2006.¹ Evalueringen blev udarbejdet for at vurdere effekterne af Lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 16 år (Lov nr. 213 af 31/03/2004), der trådte i kraft den 1. juli 2004.

Af evalueringen fremgår bl.a., at hævelse af aldersgrænsen fra 15 til 16 år tilsyneladende har nedbragt 15-åriges køb af alkohol. Men undersøgelsen viser også, at de unge ikke drikker mindre af den grund, idet selve forbruget af alkohol blandt 13-16årige stort set er uændret. Unge anskaffer sig nemlig ofte alkohol på andre måder end ved at købe det selv. Fra 2004 til 2005 er der sket en stigning i andelen af 13-16-årige, der har drukket alkohol, de har fået af deres forældre. Evalueringen peger på, at blandt 13-16årige er det mere normalt, at man får alkoholen fra andre, end at man køber den selv.

Som supplement til den nævnte evaluering vil jeg henlede opmærksomheden på Sundhedsstyrelsens livsstilsanalyser. Siden 1997 har Sundhedsstyrelsen én gang om året, gennemført en undersøgelse af 11-15åriges livsstil og sundhedsvaner. I den seneste fra 2008 "Undersøgelse af 11-15åriges livsstil og sundhedsvaner 1997 – 2006"² konkluderer Sundhedsstyrelsen blandt andet, at der er sket en nedgang i andelen af 13-15årige piger, der har drukket alkohol mindst én gang i de sidste 30 dage, målt fra 2002-2006. En tilsvarende nedgang ses også hos 14- og 15årige drenge i samme periode. Der er dog en lidt højere andel af 15årige piger, der har drukket bl.a. mindst én gang i de sidste 30 dage i 2006, end i 2005.

Ligeledes konkluderes det i rapporten, at der er sket et signifikant fald i andelen, der har drukket alkohol inden for de sidste 30 dage i 2006, blandt både 15-årige og 14-årige drenge og piger sammenlignet med i 2004, som netop var året, hvor aldersgrænsen for køb af alkohol blev ændret fra 15 til 16 år.

¹ http://www.si-folkesundhed.dk/upload/aldersgraenseevaluering_001.pdf

² http://www.sst.dk/publ/Publ2008/CFF/Unge/Unge_livsstil_sundhed1997-2006.pdf

Sundhedsstyrelsen peger således på en positiv tendens med hensyn til dels de unge 13-16åriges forbrug af alkohol og dels andelen af de unge, der har drukket alkohol.

Det er muligt, at en hævelse af aldersgrænsen fra 16 til 18 år vil have samme positive effekt. Men det er min opfattelse, at en aldersgrænse på 18 år for salg af tobaksvarer vil få større opbakning i befolkningen end en aldersgrænse på 18 år for salg af alkohol. Det gælder både i forhold til de unge, deres forældre og de butiksansatte, som skal håndhæve aldersgrænserne. En aldersgrænse, som ikke tages alvorligt, har ingen positiv effekt på de unges forbrug af alkohol.

Ligeledes mener jeg, at alkohol adskiller sig fra rygning derved, at der blandt forældre hersker en anden holdning til rygning end til alkohol. Således anses rygning for at være endog meget skidt for de unge, hvorimod holdningen til alkohol, jf. også førnævnte evaluering, er mere afslappet i den forstand, at mange unge faktisk får alkohol via deres forældre. En hævelse af aldersgrænsen, tror jeg derfor, ikke vil ændre netop dette aspekt.

Jeg mener naturligvis, at der kan og skal gøres meget i forhold til at informere og oplyse ikke blot de unge selv men i lige så høj grad deres forældre. Forældrene skal om nogen være med til at indgyde de unge fornuft i forhold til omgang med alkohol.